

PRENUMERATA WYNOŚI:
 w Kaliszu miesięcznie . . . 2 zł. 50 gr.
 z odnośnikiem do domu . . . 3 zł. —
 Na prowincji z przesyłką
 pocztową . . . . . 3 zł. 50 gr.
 zagranicą . . . . . 6 zł. —
 Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
 Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
 stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
 Nekrologi gr. 10, swycczajno gr. 5
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI:
 Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. N° 91.
 Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 10 (8239)

Czwartek, dnia 14 stycznia 1926 r.

Rok XXXIV.

Kino OAZA Kino

DZIŚ wielka premiera!

Wspaniały film wytwórni polskiej

Jeden z 36ciu

(Łamed - Wownik)

osnuty na tle legendy żydowskiej. :: W rolach głównych:
 Jonas Turkow, H. Fenigstein, R. Szoszano, M. Halicz

Muzyka pod batutą p. C. Fiszmana
 ściśle zastosowana do obrazu.

Sala dobrze ogrzana.

Z posiedzenia Sejmu.

WARSZAWA, 13.1. (PAT). Marszałek doniósł, że minister skarbu wycofał projekt ustawy o popieraniu organizacji rolniczych i kultury rolniczej, oraz projekt ustawy o środkach ograniczenia wydatków państwowych i innych związków prawnopublicznych. Następnie złożył ślubowanie poselskie pos. Je-

rzy Sobolewski (Klub Biały), poczem przystąpiono po 3 czytania projektu ustawy o cudzoziemcach.

Z kolei Izba przystąpiła do dalszej dyskusji szczegółowej nad projektem ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli.

Otwarcie Izby prawodawczych we Francji.

PARYŻ, 13. Wczoraj nastąpiło otwarcie Izby Prawodawczych w Paryżu. Parlament otworzył profesor Cinard, który w mowie powitalnej między innymi powiedział, że bliską już jest godzina ogólnego pokoju, następnie zarządził wybór prezesa. Powołanym został na to stanowisko Heriot 324 głosami. Jednocześnie odbyło się otwarcie Senatu. Przewodniczył Senator Fleury. Posiedzenie odroczone do czwartku, w którym to dniu odbędzie się wybór prezesa.

Obniżenie dyskonta w Czechosłowacji.

PRAGA, 13. Ministerstwo skarbu od dnia dzisiejszego obniżyło procenty od dyskonta weksli z 6% na 5½%, od lombardu z 7% na 6½%.

Bałagan gabinetowy w Niemczech.

BERLIN, 13. Wczoraj po południu zapewniano, że gabinet Wielkiej Koalicji dojdzie do skutku i na jego czele stanie Luther, tymczasem S. D. frakcja parlamentarna o godz. 9-ej wieczór ogłosiła komunikat następującej treści „S. D. Frakcja parlamentarna oświadcza, że

utworzenie Wielkiej Koalicji nie ma żadnej podstawy i że decyzja ta zapadła olbrzymią większością głosów. Kto za tem i kiedy utworzy nowy gabinet niemiecki jest wielkim znakiem zapytania.

W Niemczech liczba bezrobotnych zwiększa się z dnem każdym.

MONACHIUM, 13. Wczoraj Minister pracy oświadczył, że liczbę bezrobotnych, która wynosiła w grudniu w 1925 r. w Bawarii 30.000, doszła w styczniu r. b. do 150.000.

Katastrofa samochodowa.

LONDYN, 13. Wczoraj na przejeździe pod Vitlingworth pociąg pospieszny wpadł na samochód; z czterech pasażerów dwie osoby zostały zabite, dwie ciężko ranne.

Więści meteorologiczne.

BERLIN, 13. Wczoraj temperatura w Berlinie wynosiła w południe — 6°, wieczorem — 7°, w Niemczech Północno-Wschodnich — 17°, w Środkowych — 7°—11°, w Południowych — 8°. Zimna również objęła Francję i Włochy, gdzie doszły aż do Rzymu. W Turynie

i Medjolanie było wczoraj — 6°, w Wenecji — 4°. Zapowiedź na dziś — pochmurno, bez opadów w dalszym ciągu mróz, przy ostrym wietrze wschodnim.

Związek Państw Bałtyckich.

RYGA, 13. Nowy minister spraw zagranicznych w drodze do Rygi oświadczył, że t. zw. „Locarno Północne“ jest niemożliwe do spełnienia. Najwyżej może nastąpić połączenie państw bałtyckich, o których zapomniano przy układaniu traktatu w Locarno.

Otwarcie parlamentu niemieckiego.

SZTOKHOLM, 13. Wczoraj król otworzył parlament. W mowie tronowej podkreślono, że Szwecja należąc do Ligi Narodów, musi się dalej trzymać polityki sanacyjnej. Rząd w roku zeszłym zawarł cały szereg traktatów w sprawach żeglugi, oraz wydał cały szereg nowych ustaw, między innymi ustawę o decentralizacji władz państwowych. Budżet na rok 1926/7 zamknięty został cyfrą 738 milionów, wobec zeszłorocznego, który wynosił 707 milionów.

Wielcy przemysłowcy popierali „Szwarczwerę“ bojkotkę hakatystów niemieckich.

BERLIN, 13. Prezydent policji ogłasza, że na podstawie śledztwa policyjnego przy rozwiązaniu „Szwarczwerę“ okazało się że ta od związku pracodawców, na czele którego stoi słynny przemysłowiec Borsig „Szwarczwerę“ dostała 5000 marek złotych na obronę porucznika Schultza, domniemanego sprawcy morderstwa żołnierzy w Döberitz, za republikańskie przekonania przekonania, który siedzi w więzieniu od kwietnia 1925 r. i potrzebował

tych pieniędzy na obronę. Przy rewizji książek w Związku pracodawców okazało się że suma 5000 marek zamieniona została na 1 markę, która w grudniu 1925 r. zaksięgowana została jako zwrócona. Prezes Związku Borsig i inni członkowie Zarządu wypierają się łączności ze Szwarzewą Schultzem. Sledztwo jednakże w tej sprawie prowadzone jest w dalszym ciągu pod ścisłym dozorem prokuratora.

Węgry chcą się pozbyć policji francuskiej.

BUDAPESZT, 13. Wczoraj z powodu rzekomo wysokich kontów zaproponowano dedektywom francuskim powrót do Paryża, ci jednakże odmówili i oświadczyli że pozostaną w Budapeszcie do czasu, gdyż interesu rządu francuskiego będą tego wymagać.

Socjaliści niemieccy przystępują do koalicji rządowej.

BERLIN, 13.1. (PAT). W wywiadzie, udzielonym redaktorowi „Berliner Tageblattu” pruski premier socjaldemokrata pos. Braun wypowiedział się kategorycznie za przystąpieniem socjalistów do koalicji rządowej.

W fałszowaniu banknotów odegrał Niemiec wybitną rolę.

BERLIN, 13.1. (PAT). Pisma tutejsze donoszą z Budapesztu, że w aferze fałszowania banknotów wybitną rolę odegrał obywatel niemiecki Schultze, które przedstawiony był ks. Windischgraetzowi, jako doświadczony fałszerz, podrabiający już dawniej w Bawarii banknoty 500 frankowe. W tym też charakterze Schultze wziął udział w fałszowaniu banknotów. Schultze pozostawał w ścisłych stosunkach z prefektem policji Nadozym.

W kilka tygodni po rozpoczęciu fabrykacji banknotów, Schultze znikł z Budapesztu. Obecnie jest on tam podejrzewany o zdradzenie przed policją francuską nazwiska fałszerzy węgierskich.

Schultze pochodzi z Bawarii, nie jest on jednak identyczny ze zbiegłym do Węgier tegoż nazwiska mordercą Erzbergera.

„Vossische Ztg.” donosi, że ks. Windischgraetz złożył wczoraj zeznania w wysokim stopniu obciążające prefekta policji węgierskiej Nadozyiego. Według zeznań Windischgraetza, Nadozyi miał pierwszy wejść w porozumienie z Schultzem i namówić pozostałych oskarżonych do udziału w fałszerstwie.

Bandytów kolejowych otoczono.

MEKSYK, 13.1. (PAT). Ministerstwo wojny komunikuje że wojska związkowe otoczyły bandytów, którzy w ub. niedzielę dokonali napadu na pociąg. W czasie stoczony walki część bandytów zabito, 8 zaś ujęto. Zostaną oni niezwłocznie rozstrzelani.

Przewodniczący Izby deputowanych został Herriot.

PARYŻ, 13.1. (PAT). Na przewodniczącego Izby deputowanych wybrany został Herriot 300 głosami przeciw 24. Centrum i prawica powstrzymały się od głosowania.

Dolar w Warszawie.

WARSZAWA, 13.1. PAT. Wczoraj od rana kurs dolara w obrotaach międzybankowych wynosił 7.70 zł. przy tendencji niżkowej. Bank Polski kupował wczoraj dolary po kursie 7.50.

Giełda pieniężna.

GDANSK, 13.1. PAT. 100 mk. Rzeszy 123.595—123.905, 100 zł. 73.66—73.84, dolar 5.20.85—5.22.16
Czek na Londyn 25.20½, telegraficzne wypłaty na Berlin 123.655—113.975, na Zurych 100.35—100.60, na Warszawę 67.39—67.46.

BERLIN, 13.1. PAT. Dolary 4.189, funty 20.331, fr. francuskie 16.07. Złoty polski 58.35.

ZURYCH, 13.1. Paryż 19.82, Londyn 25.13.2 Nowy Jork 5.17.7, Berlin 1.23.3

Giełda zbożowa.

WARSZAWA, 13.1. PAT. Zyto kongresowe 6935 gr. lit. 118 f. h. stacja załadowcza 22.50. otręby żytnie franco Warszawa 11.75. Tendencja niżkowa. Obroty małe.

Zale i troski naszej Temidy.

Ministerstwo Sprawiedliwości a sądy.

W Dzienniku Gnieźńeńskim podano poniższy artykuł, który w sposób charakterystyczny przedstawia stosunki w sądownictwie. — Podajemy go do wiadomości czytelników, gdyż porusza kwestje ważne i podaje ciekawe przyczyny do naszych stosunków w świecie prawniczym.

I.

Nowy Minister Sprawiedliwości przedstawił zarysy swego programu, które streszczają się na razie w ujednoczeniu opłat adwokackich, ujednoczeniu ustawodawstwa karnego i kiedyś w podniesieniu płac sędziowskich.

Należy stwierdzić, że sądownictwo polskie zapatruje się dość sceptycznie na zapowiedzi zmian i reform, jakie prawie każdy minister sprawiedliwości zapowiada, a potem dopełnić nie może. Reformy te zaczynają się i kończą zwykle na pewnym przegrupowaniu podziału czynności w Ministerstwie i na kilka okólników w rodzaju takich, że należy planowo rozpisywać godziny rozpraw, aby strony zbyt długo nie czekały na załatwienie ich sprawy. W tem się zwykle streszcza dzieło reformy i usiłowań kierownika zarządu sprawiedliwości, naturalnie o ile chodzi o organizację sądownictwa, bo w innych sprawach ministrowie sprawiedliwości dopilnowują zwykle tego, aby „było dobrze”. Ministrami sprawiedliwości zostają ostatnio wyłącznie członkowie zawodów pomocniczych w wymiarze sprawiedliwości, a więc adwokatury i notariatu, to też działalność ministrów idzie głównie w kierunku koleżeńkiej współpracy. Jeden z nich podniósł opłaty notarialne, drugi nie dopuścił do ich obniżenia, trzeci zamianował młodzieńczego współpracownika notariuszem, a aby nie było oburzenia jego również młodego rywala adwokatem, czwarty przypomniał sobie, że był sędzią za czasów okupacji niemieckiej i ustanowił na pamięć pięciolecia żetony pamiątkowe. To były mniej więcej te ożywcze nowe kierunki w życiu temidy polskiej, które wprowadzili ministrowie.

W rzeczywistości poza zapowiedziami, niczego dotychczas nie zrobiono i dlatego stan sędziowski odnosi się do wszelkich zapowiedzi swoich ministrów bardzo nieogłębnie. Sędziowie w swojej przeważającej większości zdają sobie sprawę z tego, że pełnią służbę ideowo, otrzymują liczną płacę, ale mają dostojną pracę i cenią ją sobie więcej nawet niż intratne stanowiska w państwie, które przed nimi stoją otworem. Stan sędziowski przeszedł i przechodzi ciężkie koleje, wielu z nas musiało z powodu niepokonalnych trudności finansowych ustąpić, ale inni pozostali i stoją na wyłomie. W gronie sędziów jest wielu byłych adwokatów, którzy nie chcą ponownie zmienić beretu sędziowskiego na teczkę adwokacką, są tacy, którzy już dawno mają możliwość przejścia na emeryturę, a nie czynią tego, aby przynieść pracą swoją jak najwięcej korzyści Rzeczypospoli-

tej. Są to idealisci, a stwierdzić trzeba, że w stanie sędziowskim jest ich dużo i to nie tylko starszych, ale że i wśród młodzieży prawniczej jest nie mało takich, którzy mimo wszystko tą służbę niezawisłą, otaczaną zaufaniem ogółu, przekładają nad duże dochody w innych zawodach pomocniczych.

I tu jest tło i powód wzajemnego nieporozumienia sędziów i zarządu sprawiedliwości. Sądownictwo potrzebuje ochrony, opieki i organizacji, potrzebuje, by mu jego zadanie ułatwiono, a zarząd sprawiedliwości tych potrzeb nie spełnia i przeważnie nawet zrozumieć nie umie. Zarząd sprawiedliwości nie jest fachowym — w ministerstwie sprawiedliwości jest dużo szanownych panów ale prawdziwych sędziów niema wielu, a z dzielnic zachodnich prawie wcale. Skutkiem tego są sprawy, które stan sędziowski oburzają, obrażają i poniżają. — Wyliczamy je po krótko i przykładowo. Przykrem jest dla zawodu sędziowskiego to ciągle podrażnianie wymiaru sprawiedliwości przez podwyższenie opłat zastępców i doradców prawnych, bo to podcina zaufanie ogółu ludności do sądu. Przykrem jest dla sądownictwa kasowanie wyroków sądowych przez nadmierne stosowanie prawa łaski lub wymianę zasądzonych zbrodniarzy do Bolszewii. Oburza sądy sposób wykonywania nadzoru. W głównej sprawie listopadowych rozruchów w Krakowie niespodziewanie i bez uzasadnienia zawieszono w urzędowaniu dwóch prokuratorów — ich powrót do służby uczcili sędziowie bankietem. Na rozprawę z powodu zamachu stanu we Lwowie wysłała Ministerstwo Sprawiedliwości młodego podprokuratora z Warszawy, ignoranta w sprawach procedury karnej we Lwowie obowiązującej, i ten udziela wywiadów dziennikarskich i przysłuchuje się rozprawom niewiadomo w jakim charakterze.

Obecnie się czyta, że posłowie sejmowi zażądali wytoczenia dyscyplinarnej postępowania przeciw doświadczonemu, ze wszechmiar zasłużonemu starszemu prokuratorowi przy sądzie apelacyjnym we Lwowie, p. Malinie, za to że śledztwem tak, a nie inaczej pokierował. Z ramienia rządu nie było natychmiastowej obrony i odpowiedzi.

Oburzają dalej stan sędziowski mianowania na bardzo wysokie stanowiska sędziowskie pracowników Ministerstwa Sprawiedliwości, którzy nigdy w sądzie nie pracowali. Oburza i obraża sądownictwo wizytatorka więzień w guście komunistki Sempołtowskiej. Takich rzeczy jest wiele. Organ związku sędziów w Krakowie wylicza w jednym ze swoich numerów rozliczne upokorzenia i krzywdy, jakich doznaje zawód sędziowski od władz administracyjnych. Nie będziemy ich powtarzali, wymienimy przykładowo, że pewien starosta na kresach wschodnich, który udzielał uprzejmie samochodu każdemu urzędnikowi, polecił prezesowi sądu okręgowego, człowiekowi staremu, by na wyjazdową sesję sądu jechał w natłoczonej do niemożliwości furze, z której korzysta, bijąc się o miejsce tylko najbardziej ludność miasteczkowa. W tych wszystkich wypadkach widzą sędziowie brak opieki, rozumnego kierownictwa i tak bardzo koniecznej w życiu państwa praworządności celowości.

KORZYSTAJCIE z OKAZJI!

Wyrzedają po znacznie niższych cenach nabyte na licytacji w byłej firmie

„The Gentleman“

ZAGRANICZNE TOWARY, jak to:

Kapelusze Piessa

Jedwabne koszule

Frakowe koszule

Krawaty

M. KAMIEŃSKI,

Wrocławska № 23.

W obliczu nowych rewindykacji niemieckich.

Coraz śmieiej, coraz szerszą ławą postępuje naprzód fala rewindykacji niemieckich, mających na celu obalenie klauzul Traktatu Wersalskiego. Taktyka niemiecka, zwłaszcza w zakresie żądań terytorjalnych, jest wysoce charakterystyczna: polega ona na jednoczesnym atakowaniu wszystkich postanowień traktatowych, które uszczupliły niemiecki stan posiadania. Co więcej, jesteśmy obecnie świadkami coraz bardziej wzmagającej się kampanji za przyłączeniem do Rzeszy krajów, które, albo nigdy, albo przed wielu wiekami, wchodziły w skład cesarstwa

niemieckiego. Do tych ostatnich należy Austria, — sprawa Anschlussu pozostaje na porządku dziennym opinii niemieckiej — a nawet niemiecka Szwajcaria, o której pewien profesor niemiecki wyraził się niedawno, trawestując słynny Puszkowski wiersz o Słowianach — że „jako jeden ze strumieni niemieckich powinna co prędzej zasilić germańskie morze“.

Ten system podminowania traktatu, jako całości, nie wyłącza oczywiście wyjątkowej akcji dyplomatycznej w określonym kierunku, co do którego, jeżeli chodzi o najbliższą przyszłość, nikt w Polsce nie żywi żadnych wątpliwości. Niemcy stawiają sobie niezaprzeczenie jako cel pierwszy i najpilniejszy rewizję obecnej konfiguracji swych granic wschodnich. Sprawy granic zachodnich zostawili na później, starając się jednocześnie przygotować teren do kampanji dyplomatycznej o zmianę i tych postanowień traktatu. Nawet urzędowe sfery niemieckie, przycięsnięte do muru przez nacjonalistów widziały się zmuszone wyznać, że akta Laccarneńskie nie mogą być uważane za zamknięcie na zawsze Niemcom drogi do starań pokojowych o osiągnięcie zmiany swych granic zachodnich.

Z Belgją opinia niemiecka poczyną sobie znacznie śmieiej i otwarciej, chociaż granica między obu krajami została, podobnie jak i granica francusko-niemiecka, za

Składajcie ofiary na inwalidów woj.

ODEZWA.

Podoficerowie Rezerwy !!!

Cztery lata mija kiedyście po trudach i znojach walk o Niepodległość i całość Ojczyzny, złożyli broń i wrócili do życia cywilnego.

Cztery lata wstecz, Wy i rodziny Wasze stałście na skromnym żołdzie, a dziś borykacie się z ciężkim losem aby zdobyć jakiekolwiek utrzymanie dla siebie i rodziny. Wielu z Was opuściło szeregi Armji Polskiej nie mając żadnego fachu a częstokroć jako kalecy lub schorzali. Podoficerowie Rezerwy: Jaka dola, jaki los spotkał Was po demobilizacji, tego nie warto wspominać, sami dobrze odczuwacie.

Cztery lata wyniszczenia. Koledzy! Dlaczego to się stało? Czemu lepszy los, spotkał Waszych byłych przełożonych — oficerów rezerwy, których wielu wszak z Waszego środowiska awansowało na polu walki. Oni się zorganizowali. Oni stanęli w zwartych szeregach do walki z życiem tak, jak walczyli na froncie. Oni utworzyli organizację samopomocy.

Koledzy, Podoficerowie Rezerwy!
Jeżeli chcecie mieć odpowiednią pracę.
Jeżeli chcecie mieć odpowiednie mieszkanie.
Jeżeli chcecie mieć opiekę prawną, lekarską i zawodową.

Jeżeli chcecie, aby społeczeństwo i Rząd Was usłyszał i z potrzebami Waszemi się liczył. Zorganizujcie się w jeden wielki Związek Podoficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej.

Zapisujcie się do miejscowego Koła Podoficerów Rezerwy Garncarska 8, mieszk. 5, codziennie od 16 do 18.

Kaliskie Koło
Centralnego Zw. Podofic. Rezerwy
Rzeczypospolitej Polskiej.

WAMPIRY WARSZAWY

Oto dwa słowa, które są na ustach wszystkich.

„O A Z A”

KRONIKA.

— **Maskarada Wioślarzy.** W sobotę, dnia 16 b. m. odbędzie się pierwsza maskarada wioślarska w lokalu klubowym. Gospodarze dokładają wszelkich starań żeby zabawa wypadła jaknajlepiej. Sala będzie specjalnie artystycznie udekorowana, do tańców przygrywać będzie pierwszorzędna orkiestra wojskowa. Wejście tylko za zaproszeniami.

— **Z maskarady strażackiej.** Urządzona w ubiegłą sobotę na rzecz naszej Straży Ogniowej zabawa maskaradowa udała się jak przypuszczać należało, znakomicie. Przybrana sala Stow. Rzem. Chrz. zapełniła się „po brzegi”, kilkaset masek płci obojga tańczyło do rana, intrygując się wzajemnie. Konkurs masek odbył się o godz. 3-ej w nocy: 1 nagrodę otrzymał „kostjum hiszpański”, drugą „Maharadża”, trzecią „odaliska”.

Odnośne nagród zauważyć musimy, że na przyszłość winny być wyróżniane przede wszystkim maski oryginalne, pomysłowe, które kosztują pracy, gdyż „wypożyczone” kostjumy postarzęją się na każdej maskaradzie. Zresztą po co nagradzać typy obce — wschodnie (egipskie, hiszpańskie, tureckie itp.), jeżeli możemy zachęcić do ubierania się w stroje polskie—narodowe. Tą drogą, jak wiemy, idą obecnie miasta w Wielkopolsce.

W czasie maskarady przygrywały do tańca dwie orkiestry strażackie (dęta rżnięta). Z balkonu i ustrady przyglądało się barwnemu korowodowi masek wiele osób z pośród miejscowej inteligencji. Całość wypadła znakomicie, dzięki staraniom gospodarzy-strażaków. Na bezrobotnych przypadło z tej zabawy 100 zł.

Osoby, które nie chcą się tłoczyć, odeszły od kasy, możemy już teraz poinformować, że powetować sobie mogą swoją stratę na drugiej maskaradzie strażackiej, która odbędzie się 13 lutego.

— **Bank Polski za wysokim kursem dolara.** Hajnt z dn. 11 stycznia twierdzi, że zachodzi różnica zdań pomiędzy Ministerstwem Skarbu a Bankiem Polskim co do kursu, na jakim należy ustabilizować złoto. Ministerstwo Skarbu wraz z całym rządem jest zdania, że ceny w kraju wzrosły w związku ze spadkiem złota tylko o 25% to zn., że o tyle spadła siła kupcza złota. Biorąc to pod uwagę należy ustalić kurs złota na poziomie 6.50 za dolara. Kierownictwo Banku Polskiego uważa jednakże, że Bank Polski jest regulatorem świadomie ustalonego kursu złota, który będzie wyższy od kursu dawnego i od nie-

dawno zachwianego, co nie wyrządzi krzywdy życiu gospodarczemu Polski. Przy kursie dolara 5.18 nie miał przemysł polski możności eksportowania i to było źródłem ujemnego bilansu handlowego. Również kurs dolara 6.50 jest zdaniem Banku Polskiego zbyt niski, aby przemysł polski mógł eksportować, wytrzymując konkurencję na rynku światowym. Według obliczeń Banku Polskiego kalkuluje się u nas eksport dopiero przy kursie dolara 7.50—7.75. Przy tym kursie dolara można według przypuszczeń Banku Polskiego liczyć na dobre widoki eksportu, co wpłynie dodatnio na rezerwy walutowe Banku Polskiego. Na tę argumentację odpowiada rząd, że ze stanowiska ogólnopństwowego nie można dopuścić, aby kurs dolara był tak wysoki, jak tego sobie życzy Bank Polski, gdyż przy zbyt wysokim kursie dolara produkcja byłaby za droga, a drożyzna wzrosłaby, — budżet państwowy nie utrzymałby się w swoich ramach. Dotychczas ta różnica zdań nie została wyrównana.

— **Ostatnia posługa.** W ubiegłą niedzielę odbył się pogrzeb ś. p. Aleksandra Kolinki, członka kaliskiej straży ogniowej. Zwłoki spoczęły na cmentarzu tynieckim. Nad grobem przemawiał kapelan straży ogniowej, ks. Smietanko, chór zaś św. Cecylii pożegnał zmarłego pieśnią żałobną.

Tegoż dnia na cmentarzu garnizonowym pochowano z honorami wojskowymi ś. p. Wincentego Milewskiego, weterana 1863 r., zmarłego w 85-ym roku życia.

— **Ujęcie dwóch włamywaczy.** Zostali ujęci przez tut. E. U. S. dwaj niebezpieczni złodzieje Michał Cyrulewski i Józef Kowalski, którzy dokonali kradzieży garderoby wartości 2,000 zł. z włamaniem na szkodę Włodarczyka Józefa, z Krotoszyna, skradzioną garderobę odebrano od złodzieji i oddano poszkodowanemu.

RADIO.

Program na czwartek 14 stycznia r. b.

BERLIN (505. 576. 1300) 16 i 20 koncert 22.30 muz. taneczna.

WROCLAW (418,251) 12.30 17 i 20.30 koncerty.

HAMBURG (392-5,293,279) 17 i 20 koncerty.

KRÓLEWIEC (463) 16,15 i 19.45 koncerty.

LIPSK (452. 284) 16 i 20.15 koncerty.

MONAHUM (485. 340) 16.20 koncert 20 Wieczór oper.

MÜNSTER (410, 283,259) 20.30 koncert symfoniczny.

BARCELONA (325. 460) 19,30 muz. taneczna 22 opera.

OSLO (382) 20 koncert.

RZYM (425) 20.40 koncert instrum.-wokalny.

TULUZA (441) 21.45 muz. taneczna 22.45 koncert.

PARYŻ (2650) 22 koncert.

ZURYCH (515) 20.15 wieczór oper (Faust, Carmen, Lohengrin, Tamhäuser).

WIEDEŃ (530. 404) 11, koncert 20.15 „Pierścień Nibelungów” op. Wagnera.

HILVERSUM (1050) 18,40 i 20.50 koncerty.

MOSKWA (1450) 17.30 koncert orkiestry wojskowej.

STOCKHOLM (427, 1350) 19 koncert, 21.40 muz. tanecz.

LONDYN-DAVENTRY (365-1600) 12—2 koncert 21. koncert.

UWAGA: Czas w Londynie i Paryżu różni się o godzinę, czyli gdy u nas jest pierwsza w nocy, w Londynie i Paryżu jest godzina dwunasta.

BIULETYN

SPOSTRZEŻEN METEOROLOGICZNYCH STACJI

„KALISZ” Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dn. 13 stycznia 1926 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	764.9 mm
2) Kierunek wiatru	N W
3) Siła wiatru	2 m/s
4) Stan nieba	poch.
5) Wilgot. bezwzględna	1.5
6) Wilgot. względna	96%
7) Temp. powietrza	-13.5
8) Ilość opadów	—
9) Najwyż. temp	-12.0
10) Najniż. temp.	-13.9
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. p. p.	+0.30.

**Składajcie ofiary
na inwalidów wojennych.**

gwarantowana wieczyście traktatami lokarneńskimi. Prasa berlińska usiłuje prowadzić na porządek dzienny sprawę powrotu do Niemiec kantonów Eupen i Malmedy, w których plebiscyt wypadł, jak wiadomo, na niekorzyść Niemiec. Pod ciekawym kątem widzenia omawia tę sprawę, w jednym z ostatnich numerów organ nacjonalistów „Deutsche Tageszeitung”. Pismo dowodzi, ni mniej, ni więcej, że w Belgji ustalilo się przekonanie, iż prowincje te zamieszkiwane są przez ludność o większości niemieckiej. Gospodarstwo nie przynosi przyłączenie Eupen-Malmedy do Belgji żadnych korzyści, przeciwnie—przemysł belgijski wytworzył sobie groźną konkurencję na rynku krajowym. Administracja kraju tego jest niezwykle-kosztowna, czego dowodzi rzekomy fakt, iż ilość zatrudnionych w tym okręgu urzędników belgijskich jest 15 razy większa od ilości urzędników niemieckich przed wojną. Poza to fakt przynależności Eupen i Malmedy do Niemiec wytwarza kolizję z narodem niemieckim, szkodliwą dla obu krajów.

Sprawa posiada już swoje antecedeny. Przed dłuższym czasem wystąpił jeden z poważniejszych dzienników niemieckich z projektem rewizji plebiscytu w Eupenperaz i przeprowadzenia nowego głosowania narodowego. Nie potrzeba dodawać, że ten sposób rozwiązania problemu nie spotkał się w Belgji z przychylnym przyjęciem niemniej wysunięta została, również ze strony niemieckiej nowa koncepcja, a mianowicie, jak to niedawno proponował jeden z dzienników socjalistycznych w Antwerpii, odsprzedanie Rzeszy tego terytorjum za cenę kilku miliardów. „Gazette de Charleroi” wymieniła nawet cenę 5, 7 miljarda marek.

Rząd belgijski ogłosił wprawdzie dementi urzędowe, stwierdzające, że o jakichkolwiek tranzakcjach, których przedmiotem miałyby być prowincje przyznano Belgji Traktatem Wersalskim, nie może być mowy, i oświadczające jednocześnie, że projekt sprzedaży, chociaż w formie bardzo ogólnikowej, został istotnie przedłożony Belgji przez niemieckie koła finansowe.

Dla baczного obserwatora manewr niemiecki jest aż nadto widoczny nikt ani w Niemczech ani w Belgji, nie myśli poważnie o możliwości sprzedaży czy kupna Eupen-Malmedy. Nawet „Deutsche Tageszeitung”, przyznając że cena 5 miliardów jest wprost śmiesznie wygórowana, stwierdza, iż w każdym razie dobrze jest, że... sprawa została poruszona.

W tem tkwi sens gry niemieckiej: podnosić sprawę obecnie uregulowane traktatami, skierowując na nie uwagę opinii publicznej. Podnosić je środkami nieraz sztucznymi, jak np. za pomocą nierealnego projektu ustąpienia Eupen-Malmedy, aby w ten sposób wytworzyć w świecie wrażenie że kwestje niegdyś sporne pozostają nadal otwarte.

J. S.

Nowości wydawnicze księgarni

M. Arcta.

Zakłady Wydaw. Sp. Akc. w Warszawie.

Mossoczowa M. O królu Bolesławie Chrobrym. Przedziwna historia. Praca odznaczona na konkursie i wydana z zasiłkiem Komitetu Obchodu 900-letniej Rocznicy Koronacji Bolesława Chrobrego w Lublinie. Str. 64. Cena 1 zł. — Okładka Antoniego Gawińskiego. Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie

Z powodzi utworów popularnych, nadesłanych na konkurs ogłoszony przez Komitet Obchodu Rocznicy Koronacji Bolesława Chrobrego w Lublinie, praca niniejsza została zaszczytnie wyróżniona. I słusznie. Autorka w 10-ciu opowieściach ujęła panowanie Bolesława Chrobrego, poprzedzając je krótkim wstępem o powstaniu państwa polskiego i kończąc królewskim testamentem Chrobrego. Rzecz napisana popularnie, bardzo zajmująco, warta szerokiego rozpowszechnienia wśród robotników, młodzieży i ludu.

Jubileusz Franciszkański.

Z inicjatywy Prowincjałów Zakonu św. Franciszka, odbyło się dnia 22 grudnia ub. r. w sali wrocławskiej bazyliki O.O. Franciszkanów w Krakowie, pierwsze konstytuujące zebranie ogólnopolskiego komitetu obchodu jubileuszowego 700-nej rocznicy śmierci św. Franciszka z Assyżu. Nad komitetem objął protektorat J. E. Nuncjusz Apostolski i Episkopat Polski.

Na zebranie przybyli oprócz wyższego duchowieństwa świeckiego i zakonnego, przedstawiciele Władz i Urzędów państw., sądownictwa, wojskowości, Uniwersytetu, wyższych uczelni; oraz liczne grono inteligencji krakowskiej.

Zebranie zagał Prowincjał Kapucynów O. Szuler, poczem wybrano do prezydium prof. Un. Jag. L. Birkenmajera na prezesa, ks. prałata M. Jeża na zastępcę i Br. J. Pawlaka na sekretarza.

Pod referacie Fr. Ksaw. hr. Pusłowskiego nastąpiły wybory komitetu wykonawczego, składającego się z 70 osób, z prawem dalszej kooptacji. — Komitet ten, podzielony na Sekcje opracuje szczegółowo projekt obchodu jubileuszowego, który odbędzie się w bieżącym roku, w lipcu. Jubileusz będzie cały rok. 1926/27.

Chociaż na główne uroczystości jubileuszowe w Polsce, obrano Kraków, jako kolebkę Zakonów Franciszkańskich, to jednak ideały św. „Biedaczka z Assyżu” powinny znaleźć silny oddźwięk w sercach wszystkich Polaków w całej Polsce i skupić w oznaczonych miejscach nie tylko dzieci duchowe św. Patriarchy ale cały ogół katolików i chrześcijan. — Przez taki jubileusz bowiem, może nastąpić odrodzenie duchowe całego społeczeństwa, którego tak bardzo dzisiaj Polska potrzebuje. Podobne komitety obchodowe zawiano już w innych państwach Europy.

Wszelkie pisma w sprawie jubileuszu, przyjmuje Sekretariat Głównej Rady III Zakonu w Polsce, Kraków, ul. Loretańska L. 11.

Wygrane oblig. premyjówki dolarowej dotychczas niepodjęte.

Ciągnięcie dnia 15 kwietnia 1924 r.

Nr. 273.371	Dolarów 1.000
„ 537.320	„ 100
„ 694.852	„ 100

Ciągnięcie dnia 1 lipca 1924 r.

Nr. 174.252	Dolarów 100
-------------	-------------

Ciągnięcie dnia 1 października 1924 r.

Nr. 101.050	Dolarów 3.000
„ 059.931	„ 100
„ 270.039	„ 100
„ 312.803	„ 100
„ 605.086	„ 100

Ciągnięcie dnia 2 stycznia 1925 r.

Nr. 086.278	Dolarów 1.000
„ 937.449	„ 100
„ 469.724	„ 100
„ 112.978	„ 100
„ 235.418	„ 100
„ 749.600	„ 100

Ciągnięcie dnia 1 kwietnia 1925 r.

Nr. 014.637	„ 100
„ 293.494	„ 100
„ 391.428	„ 100

Ciągnięcie dnia 1 lipca 1925 r.

Nr. 089.134	Dolarów 1.000
„ 100.382	„ 100
„ 402.676	„ 100
„ 436.827	„ 100
„ 594.400	„ 100
„ 779.470	„ 100
„ 807.418	„ 100

Monarchiści w Polsce.

W Poznaniu odbyła się w lokalu organizacji monarchicznej II-ga sesja plenarna rady naczelnej organizacji monarchicznej. Na posiedzenie przybyło kilkudziesięciu delegatów organizacji monarchicznej, między innymi Zdzisław ks. Lubomirski, b. członek rady regencyjnej, Aleksander ks. Drucki-Lubecki, b. marszałek Niemojowski, dr. Kazimierz Marjan Morawski, mec. Paszkowski, dr. Jan Mosszyński, p. Dobiecki, gen. Dowbór-Muśnicki, gen. Raszewski, Franciszek Ksawery Pusłowski, Hieronim hr. Tarnowski. Z polesia przybył p. Skirmunt, z Wilna prof. Franciszek Bossowski, Jan hr. Tyszkiewicz i p. Stanisław Mackiewicz.

Jak śpią zwierzęta.

Wszyscy zapewne znają i zauważyli szczególny ruch wykonywany przez psa układającego się do snu. Oto zwykle obraca się on kilka razy szybko dookoła samego siebie, by po chwili wyciągnąć się w najdogodniejszą dlań pozycję. Przyrodnicy zapewniają, iż ten ruch jest pozostałością atawistyczną z odległej nader przeszłości całego psiego rodu, gdy psy żyły w stanie dzikim. Wtedy owe obracanie się dookoła siebie były celowe, gdyż pies ugniatał tym ruchem, wysoką gęstą trawę stepową i następnie dopiero układał się do snu na miękkim posłaniu. Zwyczaje zwierząt zawsze przyciągały uwagę naturalistów. Między innymi do niedawna przypuszczano że małpy człowiekowskie spią tylko na boku, lecz ostatnio przekonano się w ogrodach zoologicznych, że orangutany spią również wyciągnięty na wznak, czyli w pozycji, która dotąd zdawało się była znaną jedynie człowiekowi. Natomiast żyrafy, jelenie, dzikie kozy spią w pozycji stojącej. Konie również odpoczywają we śnie przeważnie stojąc. Nosorożec, hipopotam i świnia układają się do snu na bok, gdyż nie mogą zginać kończyn. Niedźwiedź nie ma pod tym względem żadnych przyzwyczajeni i w ogrodach zoologicznych ujrzyć można misia śpiącego w najdziwniejszej pozycji.

Składajcie ofiary na L. O. P. P.

OGŁOSZENIE.

Urząd Skarbowy podat. i opl. skarbowych w Kaliszu ogłasza, że na pokrycie należności skarbowych odbędą się następujące licytacje:

1) W dniu 14.1.1926 r. o godz. 10 rano, w Kaliszu, przy ul. Babinej 25 u Weissa Abrama, bielizna nowa różnej jakości.

2) W dniu 15.1. r. b. o godzinie 11-iej rano, w Kaliszu, ul. Turecka 3 u Steina Salomona, meble, pianino, kredens, otomana i inne przedmioty.

3) W dniu 15.1 r. b. o godz. 10 rano, w Kaliszu, przy ul. Wiejskiej Nr. 1 u Stankiewicza Jana meble: fortepian, kredens, otomana i 100 worków pszennej mąki,

4) 15.1. r. b. o godzinie 12 w poł. w Kaliszu, przy ul. Wrocławskiej u Józefa Bigeleizena — 14 żakietów fokowych damskich, w różnych gatunkach i 40 skórek fokowych.

5) 15.1. r. b. o godz. 10-iej rano, w Kaliszu, przy pl. Kilińskiego №. 1, u Taube Majera 600, kg. skóry podeszwowej.

6) Dn. 19.1. 1926 r. o godz. 11-iej rano, w Kaliszu, przy ul. Łódzkiej Nr. 3 u Freunda Maurycego, — Samochód ciężarowy, para koni, bryczka i platforma.

7) 19.1. r. b. o godz. 10 rano, w Kaliszu, przy ul. St. Rynek u Mühlstein Salomei — pianino, kasa ogniotrwała, biurko i inne przedmioty.

8) 19.1 r. b. o godz. 10 rano, w Kaliszu przy ul. Majkowskiej Nr. 5, u Goldsteina Peretza — 2 szafy, biurko, tremo i inne ruchomości.

9) 19.1 r. b., o godz. 11-iej rano, w Kaliszu przy ul. Majkowskiej Nr. 24, u Lange Adolfa — 1 koń.

10) 19.1 r. b., o godz. 12 rano, w Kaliszu, przy ul. Ciasnej 8, u Jedwabia Hersza Mojżesza — zegar ścienny szafkowy.

34 Naczelnik Urzędu (—) J. Polakowski.

PRACOWNIA FUTER WINTOR BUSSONI z Warszawy

DYPLMOWANY KUŚNIERZ.

Wykonywa wszelkie obstalunki z własnych i powierzonych towarów. Posiadam różne skórki na kołnierze.

Ceny niskie. Wykonanie wykwiłtne.

Kalisz, Aleja Józefiny № 8, lewa oficyna.

UWAGA: Firma Chrześcijańska.

Między Zbierskiem a Stawiszynem zginęła broń

browning

kaliber 6,35 № 5423.

Uczciwego znalazcę uprasza się o zwrot pod adres: Kalisz, Wrocławska 31. 29

Sprzedam zaraz na dogodnych warunkach

dolarową sumę hipoteczną.

Wiadomość: Stary Rynek 23, III piętro. 24

STENOGRAFIJ

wyucza wszystkich listownie prawie bezpłatnie; Instytut Stenograficzny, Warszawa, Dep. 24. 2320

Zginęła karta powołania

wydana przez P. K. U. w Kaliszu, na imię Antoniego Ewiaka, rocznik 1889. 35

U L E

Centryfugi najnowszych systemów dostarczam w każdej ilości po b. przystępnych cenach, również na zamówienia WĘZE i wszelkie przybory w zakres pszczelnictwa wchodzące, — także przyjmuje opiekę nad pszczołami.

Szosa Szczypińska, dom Żołyńskiego, przy szkole kolejowej. 18

Okazja!

Jest do sprzedania za 150 zł. komplet Dz. Urzędowego Miń. Spr. Wewn. od r. 1918 do stycznia 1921 r.

3094 Wiadomość w Redakcji.

W dniu 18 b. m. o godzinie 18-iej odbędzie się w sali obrad Rady Miejskiej posiedzenie Rady Powiatowej Kasy Chorych w Kaliszu z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady,
- 2) Odczytanie bilansu za rok 1924 i odnośnych protokołów,
- 3) Sprawozdanie z działalności Zarządu Kasy,
- 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej,
- 5) Zatwierdzenie statutu służbowego pracowników Pow. Kasy Chorych w Kaliszu,
- 6) Zmiana § 59 Statutu Powiatowej Kasy Chorych w Kaliszu,
- 7) Uchwalenie diet dla członków Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Komisji Rozjemczej,
- 8) Uzupełniające wybory Zarządu,
- 9) Wolne wnioski.

Ze względu na szczupłość lokalu miejsca dla publiczności ograniczono. Każdy z pp. Członków Rady i Zarządu Kasy, Komisji Rewizyjnej i Komisji Rozjemczej może wprowadzić 2 osoby, za biletami wejścia, które wydawać będzie sekretariat Kasy Chorych (Wiejska 12) w godzinach urzędowych poczynając od dnia 11 stycznia b. r. po 2 bilety każdemu z pp. Członków Rady i Zarządu Kasy oraz Komisji Rewiz. i Komisji Rozjemczej.

W punkcie 9 ym porządku obrad, rozpatrywane będą tylko wnioski złożone do Zarządu Kasy przed dniem 14 stycznia b. r.

Powiatowa Kasa Chorych w Kaliszu.

(—) W. CHLEBOSZ
Przewodniczący Zarządu.

Korzystna okazja

Z powodu nagromadzonych zapasów w firmie

A. PIWEK

KALISZ, Wrocławska 13

urządzoną została

Tania sprzedaż

po cenie zakupu i niżej następujących przedmiotów, a mianowicie:

WYROBY ARTYSTYCZNE z TERRAKOTY, FIGURY, BIUSTY, ŻARDINJERY, WAZONY, KRYSZTAŁY, MAJOLIKA, Wyroby nikłowe.

Ceny kosztu i niżej.

Obejrzanie przedmiotów nie obowiązuje do kupna. 22